

CIUTAT
NOVA

Sostenir-nos

Número 175 | tardor 2018

CIUTAT
NOVA

La portada i les imatges són fruit de la col·laboració entre *Ciutat Nova* i el projecte de Fotografia Vivencial de Raquel Banchio (raquelbanchio.com), que coincideix amb l'estil de proximitat i personalització d'aquesta etapa de la revista.

A la xarxa
ciutatnova.org

972817395

info@ciutatnova.org

628891898

@ciutatnova

@ciutatnova

Ciutat Nova

ciutatnova

DIRECCIÓ

Josep Bofill

COORDINACIÓRaquel Banchio, Amparo Gómez, Francesc Brunés,
Rafael Gómez, Jordi illa**COL·LABORADORS**Lluís Antòfana, Montse Bravo, Marta Amorós,
Aurelio Cerviño, Lucas Cerviño, M. Jesús Dorca,
Sergi Gil, Xavi Muriel, Antoni Pedragosa, Isabel Prada,
Robert Roche, Jordi Rodríguez, Romà Tera.**WEB**

Germán Bacca

ESDEVENIMENTS

Rafael Gómez

FOTOGRAFIA I IL·LUSTRACIONSRaquel Banchio, Jan Morovic, Míriam Bofill, Arxiu CN
Totes les icones cortesia de Noun Project.**SUBSCRIPCIONS**Rosa de la Riva: subscripcions@ciutatnova.org**PUBLICITAT**Dolors Dinarès: publicitat@ciutatnova.org**DISSENY**

Maqueta elaborada en col·laboració amb Elisava

ADMINISTRACIÓ

Nuri Masias i Glòria Salleras

EDITAMoviment dels Focolars
Carretera S'Agaró 51, baixos, 2a
17249 Castell d'Aro (Girona)Amb la col·laboració de les redaccions de:
Città Nuova, Nouvelle Cité, Cidade Nova, Living
City, Ciudad Nueva, Neue Stadt, New City, Novi
Sujet, Novi Svet, Ny Stad, Enad Vård, Új Város,
Nové Mesto, Nowe Miasto, Oras Nou, Cumul, San
Sing Seung, Yuet Hong, Uno, Oras Nov**PREU SUBSCRIPCIÓ**

Subscripció anual 30€ (4 exemplars)

Exemplar únic: 8€

*El número 175 és d'octubre a desembre de 2018

Imprimeix: IMPRIMEIX S.L.

Dipòsit Legal: GI 1050-2015

ISSN 2173-3759

Paper ecològic i reciclat

Ciutat Nova
és membre de l'APPEC

AMB EL SUPORT DE:

Generalitat de Catalunya
Departament
de la Presidència

Tenir present el futur

Diu en que el 2030 construirem les cases amb impressores 3D i que de mitjana cada persona estarà connectada a 13 aparells, i que estarem a punt per enviar persones a Mart. Semblen previsions realistes.

Diu l'ONU que, al ritme actual d'escalfament, la temperatura de casa nostre —el planeta— haurà augmentat en 1,5°C el mateix any 2030. També són previsions realistes.

José Graziano da Silva, director general de la FAO, diu que “és possible eliminar el flagell de la fam en el curs de les nostres vides” i que “hem de ser la generació de la Fam Zero.” L'expressió ha fet fortuna i ha donat lloc a la popularització del repte **#FamZero**, llançat per aquest organisme internacional i emmarcat en l'àmbit dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) que l'ONU situa a l'horitzó del 2030. Una altra previsió realista?

Diuen, diuen, diuen.

I nosaltres, amb aquest número de Tardor, 12 anys abans d'arribar a la meta 2030, també mirem al futur. No tant fent previsions, sinó tenint-lo present. Buscant i mostrant persones, institucions i projectes que actuen de manera **sostenible**. Això vol dir aixecar la vista, mirar al voltant —més enllà *dels nostres*— i no perdre de vista cap a on anem.

Per avançar cap a la meta cal adquirir i enfortir una mentalitat que doni base a uns comportaments de veritat sostenibles, com ens explica Isabel Rimanocya a l'article de fons. Calen educadors que ajudin les persones que estem deixant al marge, centres d'acollida dels germans que arriben de l'altra riba del *mar nostre*, gent que cusi el barri, nois i noies que ens ensenyin a lluitar il·lusionats per un objectiu, persones que ens ajudin a valorar les cultures que no coneixem però colonitzem, joves que ens recordin el significat de l'expressió “*pan para hoy...*”, poemes que ens ajudin a explorar terrenys que la raó ignora, algú que ens ajudi en els moments de dol, voluntaris que surtin de casa seva... i, també, eines.

Calen eines que siguin útils per conjugar bé els nostres comportaments amb la nostra mentalitat i, sobretot, eines que serveixin per construir i mantenir aquell tipus de relacions humanes que teixeixen la xarxa que ens sosté ara i ens projecta cap al futur.

De tot això parlem en aquest número de Tardor que ens vol ajudar a tenir una mentalitat i uns comportaments més sostenibles. ♦

Una societat creix bé
quan les persones
planten arbres

sabent que mai
gaudiran de
la seva ombra.

Proverbi grec

Sumari

10

Entrevista

Parlem amb Begonya Gasch, directora i fundadora d'**El Llindar**, escola de noves oportunitats.

18

A Fons

T'has preguntat per què en sabem tant de pràctiques que no són sostenibles i, malgrat això, el canvi és molt lent?

40

#FamZero

Els actuals adolescents i joves poden ser la primera generació que aconsegueix eradicar la fam al món.

Sostenir positivament 32
Podem introduir la sostenibilitat en qualsevol relació.

Històries Vives 36
La Norma soluciona *problemes bons* i en Felipe mira que tothom pugui escollir el seu futur.

El diàleg en... 46
La boliviana Silvia Cusicanqui és de mal classificar. Sociòloga, activista, teòrica, historiadora...

Poesia 28

A la cuina 35

Cinema 44

Diàleg amb el cos 50

Grans persones 52

Joves solidaris 54

Cultura 56

Amiga de CN 68

Opinions dels lectors 62

Han col·laborat

Isabel Rimanoczy

Conscient de la complexitat dels reptes del nostre planeta (i nosaltres en ell), treballa amb qui pot multiplicar l'impacte. (p.18)

Jordi Rodríguez

Un qüestió-nat ambant de la diversitat. Anem a construir Unitat i no uniformitat. Per això, parlem-ne. (p.46)

Amparo Gómez

Filòloga amb formació periodística. Amant de les llengües, de la comunicació, de teixir relacions i fer amics. (p. 68)

Alejandro Morala

Estudiant un grau universitari en Comunicació Audiovisual per dedicar-se al cinema, la seva gran passió. (p.44)

Victoria Frascarelli

Arquitecta que s'està formant com Urbanista. Privilegiada per poder unir les seves dues vocacions: l'arquitectura i el treball social. (p.54)

Romà Tersa

Polítolleg, lletraferit i voraç lector, creu que els versos poden explorar terrenys que la raó ignora. (p. 28)

“El Llindar és un bon lloc per
als que no tenen lloc”

Begonya Gasch

Josep Bofill

@josepbofillp

Curiós de mena. De petit sempre preguntava “per què”, i segueixo igual. No m’agrada trobar gent que “té” respostes, sinó descobrir persones que “són” respostes.

Begonya Gasch

mirar i actuar des del llindar

*Parlar amb la Begonya et canvia la mirada i et millora l'ànim. Acabes la conversa convençut que “volar és poder”. Que el canvi és possible. És la **directora –i fundadora– d'El Llindar, una escola de noves oportunitats** per a nois i noies que han estat centrifugats del sistema educatiu, però la seva mirada ens serveix a tots i en tots els àmbits de la vida perquè la Begonya ens parla més d'aprendre que d'ensenyar. I de... transgredir.*

Em vaig trobar amb vuit nois i noies i d'ells només m'havien dit que tots eren bojos o delinqüents. L'encàrrec que se'm donava era fer un control del pàrquing. Cap més expectativa.

I tots vuit eren bojos o delinqüents?

Cap ni un. “Jo vinc d'un entorn semblant –vaig pensar– i no m'he trobat amb bojos i delinqüents”. El que sí que he vist són nois i noies amb moltes dificultats que tenen conductes embogides i que tenen actes delictius. I és molt diferent

[Només de començar la conversa ja es veu que per la Begonya la mirada és molt important. Una mirada que ens ajuda a fer-nos les preguntes pertinents per afrontar constructivament les qüestions més delicades.]

Quan va ser això?

El setembre del 2003 vaig aterrar aquí, a aquest mateix edifici que ara és l'escola, i no hi havia R-E-S. Aquell centre estava catalogat com una Unitat d'Escolarització Compartida (UEC), però no hi havia res. Ni tan sols cadires o paper. Partiem de zero literalment i vam haver de començar pel principi: fer neteja, treure, per dir-ho fi, tota la brossa que s'hi havia acumulat.

Però tu no parties de zero. Certament, venia d'una escola amb alumnes amb dificultats, però això era una altra cosa. De seguida vaig veure que si acceptava tirar endavant amb aquell projecte, calia construir tot un argumentari i una hipòtesi de treball per transgredir l'encàrrec que m'estaven fent. No podia acceptar convertir-me en la vigilant d'un aparcament.

Transgredir un encàrrec?

Sí. Calia canviar la mirada cap a aquells 8 nanos. Estaven igual que tot el seu l'entorn i ells mateixos se sentien una porqueria. I és que, **si tu tractes a algú com una porqueria, l'altre et tracta de la mateixa manera.** La primera transgressió, doncs, consistia en mirar aquells nois i noies d'una altra manera. Era el primer pas imprescindible per començar el llarg camí de recuperació de la dignitat. L'avantatge, que s'ha confirmat amb el temps, era que, en no haver-hi res, es podia començar a construir alguna altra cosa sense cap referent que ens condicionés.

Van ser anys de legitimar-nos construint un discurs educatiu que podríem resumir així: **“El Llindar és un bon lloc per als que no tenen lloc.”**

Sembla que començo a veure el sentit del nom...

Voliem que la paraula parlés del que passa aquí dins. Viure al límit, ser un lloc de pas, tenir la valentia de

La primera transgressió consistia en mirar aquells nois i noies d'una altra manera.

travessar el llindar i fer-se gran... Els professionals també som al llindar de com sostenir aquests adolescents amb dificultats. El llindar és un lloc que parla d'incertesa, de no donar les coses per sabudes ni perfectes.

La construcció d'aquest concepte, el procés de legitimació, l'hem fet des del marge. Sembla una contradicció, però, en el fons, podem ser Llindar i construir com a **“escola de noves oportunitats”**, que és com ens considerem ara, perquè hem estat al marge del sistema.

Perquè el vàreu transgredir.

PRENDRE LA PARAULA

El 2008 la transgressió ja l'havíem fet, per exemple, amb el sol fet de no treballar

amb els alumnes agrupats per classes. Però va ser el 2012 quan podem dir que “vàrem prendre la paraula”. Va ser un moment simbòlic i, per exemple vam deixar clar a l’administració on no volíem estar i vam començar a treballar com a escola de noves oportunitats.

I l’última transgressió?
Fa un any. Tenim uns 400 alumnes i l’any passat 220 d’aquests van perdre l’accés a qualsevol tipus de finançament. Què podíem fer? Aquests nanos no podien tornar a rebre la bufetada que ja havien rebut quan havien abandonat l’institut, però tampoc teníem els diners i, des d’un punt de

vista de sostenibilitat de la institució, tampoc es veia viable poder assumir les despeses que comportaven aquests alumnes. Ens vam moure, vam arriscar i al final, tot i que ens hem descapitalitzat, ens n’hem sortit in extremis. Vam haver de tornar a transgredir l’encàrrec de l’administració per poder ser fidels al nostre encàrrec, perquè, en la lògica de l’administració, a aquests 220 alumnes que ja estaven seleccionats el setembre, jo els hauria d’haver dit “ho sento molt”, no podeu entrar-hi.

Els diners deuen ser una guillotina que sempre teniu a sobre.

I tant. Tenim 54 nòmines per pagar cada mes. Quan parlem de la importància de la **dignitat dels alumnes**, tampoc podem oblidar la dignitat d’aquests **professionals** i, com és habitual, en moments de dificultats econòmiques sempre costa més que arribin els diners a centres amb situacions com la nostra.

És a dir, al darrere hi trobem la mercantilització i cal una mirada política

sobre el que volem. Moltes vegades tens la sensació que els nanos en aquestes situacions d’abandonament no són prioritaris. **“Si no se’n surten, què hi farem!”**. Ara sembla que hi ha algun senyal de canvi, però sóc una mica escèptica perquè ja porto molts anys.

PROPOSTA
Com es concreta tota aquesta mirada en la vostra proposta educativa?

En tres eixos: itineraris llargs en el temps, acompanyament i alternança entre formació i treball: “s’aprèn fent”.

El primer eix, la **llargada de l’itinerari**, a la administració no li interessa perquè vol coses curtes, ràpides, amb una lògica de productivitat, rapidesa, avaluació... Tot això és contrari a la proposta educativa que creiem que aquests nanos necessiten, que té un recorregut d’entre 2 i 4 anys de mitjana.

Jo sóc molt pesada en aquesta exigència política, però és un plantejament imprescindible si de veritat es vol fer front a un abandonament escolar del 17,9%.

Revertir la tendència és llarg i car. Cal, per tant, una aposta política decidida. Iniciar un itinerari amb una noia o un noi que arriben aquí amb una biografia trencada, una vida molt complexa i pensar que això se soluciona amb les 800 hores d’un mòdul de Formació Professional és no voler-ho

solucionar.

M’agrada explicar aquest exemple: quan un estudiant acaba un grau universitari, ningú creu que si no troba feina és perquè és un gandu, ni tampoc es pensa que sigui culpa de la universitat. No la penalitzen per això. En canvi, a aquests nois i noies que ho tenen tot en contra, la situació es mira des de la judicialització, la penalització o... la medicalització. Se’ls demana unes respostes que no poden donar.

Hi ha una mirada a curt termini.

Sí. Jo ja tinc una trajectòria d’interlocució política i crec que **no hi ha la valentia suficient** per fer canvis transformacionals del propi sistema.

Com es pot construir, doncs, una escola de noves oportunitats amb aquestes condicions?

Nosaltres, en el moment en què “prenem la paraula”, diem que hem de construir un nou concepte i l’hem de poder sostenir. Des del compromís, des de les aliances, des de la incidència política... El Lllindar és una resposta educativa per a nois i noies que el sistema centrfuga sistemàticament i que, finalment, abandonen.

ALIANCES
I quins aliats trobeu? A quines portes truqueu?
Malgrat les dificultats que suposa, la vessant políti-

Fundació
El Lllindar
ellindar.org

ca no l’hem abandonat, perquè crec que hi ha una responsabilitat del nostre govern. El Lllindar treballa amb diferents departaments (educació, treball, salut...) i fins que no es posin d’acord entre ells no es podrà abordar bé aquest tema. **No hi ha una mirada conjunta davant de fenòmens molt complexos**, com la immigració, l’abandonament escolar o la salut mental.

Mira, jo crec que aquests nanos **embogeixen perquè estan bé**. El que els passa és una bogeria i han de desconectar per força. Necessiten desconectar per continuar sent algú a la vida. Quan em pregunten com són, jo dic que venen despenjats de la vida. Que estiguin despenjats del sistema educatiu és gairebé secundari, el que estan és despenjats de la vida. No tenen somnis, creuen que no tenen futur. Viuen en una immediatesa... Avui parlava amb una mare, antiga alumna, que viu amb en una habitació amb les seves dues filles. I no en sortirà mai d’aquí.

Més aliances?
Treballem amb més de 370 empreses, i amb tres d’elles hem establert una aliança. Són empreses conegudes i de prestigi: **Cebado, M Automoción i Tragaluz**. Ens fan aportacions econòmiques, sí, però el que no té preu és el coneixement. Aquesta alternança entre formació i treball no és només una innovació que

Revertir la tendència actual de l’abandonament escolar –17,9%– és llarg i car. Cal una aposta política decidida.

queda bé en els papers, sinó que comptem amb la empresa des del minut zero a l'hora de pensar la formació, el seu recorregut...

Són relacions consolidades?

Amb l'escola de perruqueria portem des del 2008 i en aquell moment una col·laboració així era una novetat en el món de la perruqueria. Actualment la relació ja està tan hibridada que fins i tot la imatge corporativa de l'escola de perruqueria és de Cebado. Això ens parla de dignitat i de prestigi.

Què articula tota aquesta lògica organitzativa?

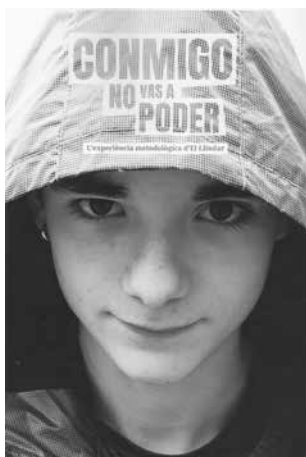
Que els nois i noies s'enganxin al desig de saber, de saber que poden fer alguna cosa, perquè els han *matxacat* molt (no serveixes per a res...). I estic segura que molts professors s'hi han deixat la pell amb aquests alumnes, però **el sistema no està pensat perquè aquests nois puguin enganxar-se.**

Quan els més petits, els de 13 anys, arriben, tenim una conversa amb ells. Els escoltem. Perquè venen, què ha passat... L'origen del seu *desenganxament* amb l'escola a vegades és a segon de primària. Es tracta, doncs, de començar a obrir un petit espai en aquesta llosa del fracàs, del no seràs mai res...

De fet, quan entren a El Llindar no es consideren alumnes. I passa molt de temps fins que alguns consenteixen a ser-ho. Alguns

tarden 2 anys i n'hi ha que marxen i encara no se'n senten d'alumnes. Això vol dir que nosaltres, els profes, hem d'estar preparats i ser aquí per acompanyar aquests nois. Pel que fa a la part de relació amb el saber, la gran pregunta que ens hauriem de fer els profes és perquè tenen tantes dificultats per connectar amb l'aprenentatge. I també hem de preparar-nos per poder escoltar aquest gran patiment que porten a sobre.

No podem donar per descomptat que aquests nois vindran aquí i aprendran pel sol fet de tenir uns tallers.

No. No. Aquesta part de la seva biografia, aquesta ferida que ha fet l'escola, però que també té a veure amb la ferida humana que ells porten a dintre, l'hem d'entomar. I ho fem amb algú que té una idea, des d'una postura, des d'una orientació sobre com tractar amb la fragilitat humana.

I aquí entra en acció la tercera aliança: la **Fundació Cassià Just**. Amb ells

ajudem els professionals, per exemple, a no perdre de vista que estan treballant amb noies i nois amb una extrema dificultat. Per això tenim 3000 hores de dedicació a la construcció de model i treball metodològic. I no les paga ningú. Són hores que no tenen res a veure amb les reunions de seguiment o d'avaluació. Això és treball d'equip, construcció d'equip.

Quan un *profe* et pregunta què pot fer amb un alumne concret, li diem **"Seiem i parlem-ne. Conversem."** Per nosaltres la millor manera d'aprendre a fer de professor és conversar sobre aquelles coses que a mi em qüestionen en relació amb el nano. S'ha de sortir d'aquesta lògica a la que ens porta la urgència de les seves conductes.

I, dit tot això, al Llindar treballem des de la **responsabilitat**. La responsabilitat de cada subjecte per fer front a la seva vida és primordial. Quan parlem amb una noia o un noi, després de reconèixer la gravetat de la situació, li diem: "D'acord, i ara què fem?" Aquest és un dels primers eixos de treball quan et trobes amb adolescents i joves tan danyats per la seva vida: demanar-los la seva responsabilitat. La que tenen.

SACSEJAR LA VIDA Tota una lliçó de vida, i no tan sols per a aquestes situacions.

El que ha de passar a tota

institució educativa és experiència. Perquè l'educació tingui alguna cosa a veure amb mi hi ha d'haver experiència. Experiència per part del docent i dels alumnes. Com deia Maria Montessori, **"la primera funció de l'educació és sacsejar la vida"**. En canvi, hem construït escoles on a dins hi passa de tot menys vida. Perquè... amb aquests nois i noies el que no podem fer és no comptar amb les seves vides, que les tenen tan trencades. I això vol dir la mare adolescent, el noi que s'ha passat la nit a la garjola, el que no ha pogut menjar res, el que té el pare a la presó i ha sortit i... ves sumant. Si no comptem amb això, quina classe d'escola som?

Una altra qüestió és com articulem estratègies perquè es pugui treballar a l'aula i puguem tenir espais de paraula. No és que tu puguis venir a rebentar-ho tot i no passa res. No. Oi tant que passa! Però els hem de donar espais de paraula on puguin abocar el seu malestar.

Al Llindar som un conjunt d'adults. Un adult és aquell que sap sostenir un altre. I no deriva contínuament: que l'agafi el psicòleg o qui sigui... un adult sap estar. En canvi a les nostres escoles en falten. Un conjunt d'adults que saben sostenir el patiment humà i saben alguna cosa de la complexitat humana. Això és fonamental a tot arreu,

però al Llindar és bàsic.

Quina és, doncs, l'aportació específica de la vostra manera de treballar?

L'acompanyament subjectiu. L'alternança formació-treball és més o menys semblant a totes les escoles de noves oportunitats, però l'acompanyament subjectiu, aquesta manera de treballar amb cada alumne, és la marca Llindar.

L'acompanyament subjectiu vol dir buscar la lògica que habita a cada persona per veure com la

podem acompanyar. Anant al costat. Ni davant —que vol dir dient-li el que ha de fer—, ni darrera, deixant-lo caure. I els temps... Hem de compassar els temps de la nostra institució als de cada noi i cada noia.

Al Llindar, cada dia s'intenta articular la proposta institucional que hem decidit a l'equip amb el que cada dia porta cada nano. Cada dia. Tenim una orientació, sabem cap a on anem, però després ens anem construint, també la institució, a partir de la realitat. ♦

Què fas amb el teu temps?

Isabel Rimanoczy

“Si avui estàs viu, tens un paper per jugar”. Conscient de la complexitat dels reptes del nostre planeta (i nosaltres en ell), treballo amb qui pot multiplicar l’impacte. Ho faig ensenyant, escrivint i assessorant institucions acadèmiques en el camp de la sostenibilitat estratègica. isabelrimanoczy.net

Alguna vegada t’has preguntat per què en sabem tant de pràctiques que no són sostenibles i, malgrat això, el canvi és molt lent? Els nostres comportaments són com la punta d’un iceberg, el que veiem d’ell, però la major part del seu volum es troba submergit. Els fonaments que sustenten les nostres creences, valors i suposicions, no necessàriament conscients, no es veuen.

Vivim temps interessants, amb reptes socials, morals i ambientals que afecten tot el planeta. Molt del que ens hem acostumat a fer ja no funciona i les conseqüències són evidents. **En el més profund hi ha alguna cosa que funciona malament** i al voltant nostre podem percebre una forta ruptura que, com una potent crida d'atenció, ens està sacsejant. En canvi, quant més dura aquesta disrupció, més poderosa és la resposta de molts que, arreu del món, estan apel·lant al seu ésser més íntim, més superior, i mostren uns comportaments coherents amb la cura del nostre planeta i de les relacions entre els seus habitants. Aquesta és la seva hora. També la teva?

En el món empresarial i laboral, però també –més del que ens pensem– en la nostra vida ciutadana, es persegueix l'èxit i competim amb altres, empreses o companys, amb l'objectiu de situar-nos millor en el mercat i créixer, o de no quedar desplaçats. En canvi, poques vegades ens aturem a reflexionar sobre què és l'èxit personal per a nosaltres. No tenim ni temps per plantejar-nos si la col·laboració podria ser una estratègia millor que la competició, ni tampoc per constatar que, sense que sigui la nostra intenció, els nostres càlculs de creixement –o el nostre pressupost familiar– estan **impactant negativament** en el medi ambient, en la nostra comunitat, en els nostres fills o, en definitiva, en el món al què estem donant forma.

Si per un moment ens aturéssim a valorar aquests comportaments, la punta del nostre iceberg personal i col·lectiu, descobriríem que **les nostres accions no es corresponen amb els nostres valors**, amb la gran massa oculta de l'iceberg. I aquesta desconexió té les seves conseqüències a nivell personal i també planetari.

De fet, per viure només necessitem coses molt bàsiques: menjar, aire, aigua, energia

i... altres persones. No obstant això, avui en dia és prou evident que la situació del món és molt diferent: residus nuclears, contaminació de l'aigua i del sòl, productes químics en els nostres cossos, diferències en l'accés als medicaments, alliberament de CO₂, fuites radioactives, sequera, pèrdua de diversitat biològica, sensació de soledat, depressions, addiccions, estrès... Alguna cosa ha anat malament en la forma de cobrir aquestes necessitats tan importants per a nosaltres en els darrers 50/80 anys.

L'HORA DE LA MENTALIDAD 2.0

Hem de fer les coses d'una altra manera perquè l'origen d'aquests comportaments radica en la nostra predisposició, en el nostre paradigma mental, en definitiva, en la nostra mentalitat.

El 2005, convençuda de la necessitat d'aquest canvi, em vaig dedicar a estudiar quin és el paradigma mental, **la forma de pensar, d'alguns líders actuals** que s'havien convertit en agents de transformació en la seva empresa, a l'introduir una nova forma de veure la missió de l'empresa, reconnectant els treballadors amb els seus valors fonamentals. Què els feia comprometre en iniciatives sostenibles? Hi havia alguna cosa en comú entre ells? I, si és així, què era? Si aconseguíem entendre la seva mentalitat, allò que els movia, potser podríem desenvolupar una nova generació de líders.

Durant les entrevistes amb aquests líders, vaig descobrir algunes característiques comunes en la seva forma de pensar i de ser, que els predisposaven a promoure iniciatives de canvi sostenible a les seves empreses, sovint de forma arriscada.

La seva forma de pensar no seguia la lògica habitual que ens porta a prioritzar el benefici econòmic per sobre de qualsevol altre objectiu, sinó que tenia una predisposició a la interconnexió i una visió a llarg termini. Al mateix temps, tots ells es mostraven

molt innovadors, amb una manera de raonar d'aquelles que atribuïm a l'hemisferi dret del cervell, responsable de la nostra versatilitat i creativitat.

Pel que fa a la seva manera de ser, aquests líders eren persones reflexives i introspectives, interessades en augmentar l'autoconsciència i amb una forta sensibilitat envers la unitat amb la natura. D'altra banda, eren capaços d'interrogar-se en profunditat i concloure que la millor opció és la col·laboració amb els altres. La meua conclusió va ser que tots aquests líders tenien allò que anomeno **Sustainability Mindset, una mentalitat sostenible**.

Arribats a aquest punt, la pregunta lògica és: **es pot educar aquest model mental?** I, si és així, com podem contribuir personalment a aquest compromís de sostenibilitat? Efectivament, jo crec que es pot educar i m'hi he dedicat aquests darrers anys, tant des de la meua activitat acadèmica, com

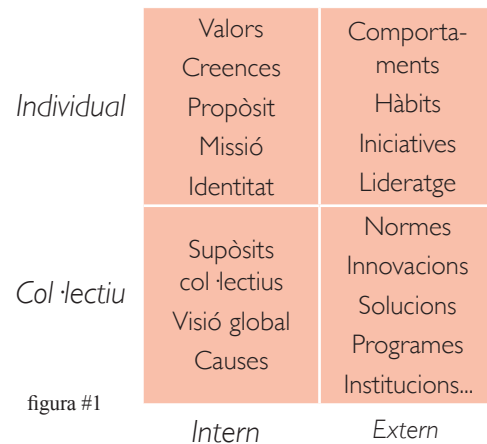
“La sostenibilitat té una dimensió econòmica, ambiental, social i espiritual”

amb la col·laboració en diversos projectes, algun d'ells directament relacionat amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) per al 2030 que l'ONU ha enunciat i dels que se'n parla en altres seccions d'aquest número de *Ciutat Nova*.

Per començar aquest procés formatiu el primer pas consisteix en **augmentar la nostra consciència** sobre allò que fem o deixem de fer, i la relació dels nostres actes amb la visió sostenible en què creiem. En un segon pas hem de **conèixer i explorar els paradigmes**, els models mentals, en què es basen els nostres comportaments. Com hem explicat, el nostre comportament és com la punta de l'iceberg, és el que veiem i, mentre podem fer canvis menors a la superfície, la gran part del volum està submergida. Hem de capbussar-nos a l'aigua perquè els fonaments dels nostres comportaments no es veuen. Els valors, les creences i els supòsits, que no són necessàriament conscients, condicionen les nostres accions. L'últim pas és la conseqüència lògica: començar a **actuar**.

Ens pot ajudar a fer aquest recorregut formatiu el **mapa integral** del filòsof **Ken Wilber**, del qual en podem veure una adaptació a la matriu de la *figura #1*.

Seguint el seu esquema, la **mentalitat sostenible** actua bàsicament des de la part interna, tant a nivell individual –això és el que crec, el que m'importa, la meva identitat...– com col·lectiu –aquí les coses es fan així, les veiem d'aquesta manera...–. En canvi, podem constatar que, en general, la nostra cultura, la formació, les institucions... s'identifiquen amb la part externa: comportaments, hàbits, iniciatives, normes, institucions... Si tornem a la imatge de l'iceberg, que ens mostra com la part externa només és una minúscula part que descansa sobre tota la que no es veu, resulta evident que les solucions visibles que prenem es basen en les nostres motivacions, potser inconscients, en els nostres valors i en els nostres propòsits. Però no estem preparats per fer front als reptes necessaris i ni tan sols tenim un llenguatge que ens permeti parlar de forma comprensible de tots els aspectes interns: els valors, les creences, l'espiritualitat, les causes, els supòsits col·lectius...

NIVELLS DE CURA

Una pregunta molt habitual és: I com tractem amb les persones que no veuen més en-

llà del seu entorn o que no els importa allò que ens afecta a tots? Per això és important conèixer on es troba cadascú i saber que hi ha una certa gradació. La *figura #2* (pàgina anterior) pot ajudar-nos a ser conscients del que jo anomeno “nivells de cura” començant per la dimensió del “meu” (em preocupo per la meua salut, la *meua* feina, la meua seguretat, els meus diners, la meua família); passant per la del *nosaltres* (la comunitat, la salut, la riquesa); pujant a un nivell que ja incorpora una visió més holística i la dimensió espiritual: *tots nosaltres*; per assolir el nivell superior on la persona s’interessa per *tot allò que és* i és conscient del seu lloc en la natura, en la humanitat, se sent

responsable de la cura del planeta, veu la seva posició en el cosmos, en l’evolució de la humanitat. Aquests nivells no es neguen mútuament, sinó que s’agreguen, i el superior inclou l’inferior. Ser conscients d’això és necessari per poder avançar cap a un model de mentalitat sostenible.

NOVES FRONTERES

També ens pot ajudar visualitzar els nous reptes, les noves fronteres del desenvolupament humà, que ens facin avançar concretament en el camí dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). La taula que hi ha a continuació mostra alguns exemples de les noves fronteres que ens cal creuar:

DE >> A

Jo, nosaltres >> Tots nosaltres, tot allò que és

Sí - No >> Ambdós - i

Curt termini >> Llarg termini

Fer, tenir >> Ser

Funcional >> Propòsit

Fragmentat >> Interconnectat

Racional >> Intuïtiu

Velocitat >> Lentitud

Quantitat >> Qualitat

Després de tot el panorama que he presentat, potser ets d’aquells que diuen, “d’acord, però, com es fa? A continuació d’aquest article trobaràs un diagrama on et presento de forma visual unes quantes pistes que potser t’interessa de seguir.

LA PREGUNTA DEFINITIVA

Som la primera generació que disposa de la tecnologia i el coneixement necessaris per canviar el rumb del nostre planeta, per acabar amb la pobresa en els propers 12 anys, en el 2030. Es el primer cop que tenim aquesta possibilitat. Els reptes ambientals i socials són enormes, però tenim les eines i sabem el camí que cal recórrer. Només cal un canvi de mentalitat, de paradigma, que consisteix en connectar el que sabem, amb el nostre cor i amb el nostre propòsit. El cronòmetre del planeta està corrent, per tant, ho farem? O, com ens preguntaria la poeta Mary Oliver, què penses fer tu amb la teua vida única, silvestre i preciosa? ♦

També diuen...

“Les dificultats que tenim per fer front als desafiaments globals d’avui, no són provocades per un buit de coneixement. Tenim tot el

coneixement que necessitem. El problema és una fractura entre el coneixement i la pràctica: una desconexió entre la nostra consciència col·lectiva i les nostres accions col·lectives.”

OTTO SCHARMER

“No pot ser real un sentiment d’íntima unió amb els altres éssers de la natura si al mateix temps en el cor no hi ha tendresa, compassió

i preocupació pels éssers humans”. (Laudato Si, 91).

“Avui no podem deixar de reconèixer que un veritable plantejament ecològic es converteix sempre en un plantejament social, que ha d’integrar la justícia en les discussions sobre l’ambient, per tal d’escoltar tant el clamor de la terra com el clamor dels pobres”. (LS, 49)

PAPA FRANCESC

“El significat de la vida no és un fet per descobrir; sinó una elecció que fas sobre la teua forma de viure”.

HILDA BERNSTEIN

#1: QUÈ ÉS UNA MENTALITAT SOSTENIBLE?

Una forma de pensar i d’estar en el món que es basa en la comprensió de l’ecosistema del que formem part i les seves interconnexions, i una comprensió introspectiva dels nostres valors, els ancoratges de la nostra identitat i el nostre propòsit. Qui soc jo i quin és el meu propòsit? Aquesta pregunta íntima, que només podem respondre nosaltres mateixos, esdevé el lloc on ancorar qui som i què volem fer. La mentalitat es manifesta en accions.

#2: QUÈ PODEM FER?

La mentalitat per a la sostenibilitat es pot aplicar en totes les àrees de la nostra vida. Imagina que poguéssim dissenyar el planeta tal com el desitgem, resolent tots els desafiaments i corregint tots els errors. Probablement podríem presentar la majoria de les categories enumerades en els Objectius de Sostenibilitat de les Nacions Unides (ODS): pau, igualtat de gènere, consum saludable... Ara bé, si poguéssim fer alguna cosa per fer-ho realitat, hauríem de revisar el que comprem, el que realment necessitem, com ens entretenim, com ens movem, com ens connectem amb els altres... Descobriríem que tenim al nostre abast tot el que necessitem per fer la nostra part per començar a donar forma a aquest món millor.

9 pistes per tenir una mentalitat sostenible

01 CREEM COMUNITAT

Estem bojos? Potser sí, però ja som uns quants

02 COMUNIQUEM-NOS

Crear cercles de diàleg

03 MOSTREM-NOS

Deixar espai perquè el nostre jo més profund es mostri

04 ATUREM-NOS

Fer pauses, recessos, descansos, espais de silenci

05 ARA I AQUÍ

Basar-se en la realitat i l'experiència.
Què podem fer nosaltres, ara i aquí?

06 MIREM ENRERE

Mirar enrere. què pensaven els nostres avis?
Buscar les arrels de la nostra civilitació

07 AMB MOTIU

Tenir clara la intenció i el propòsit. Per-
què fem això?

08 ALLEUGERIR

Rebaixar la sensació de pesadesa i
aportar llum

09 PRIMER "SER"

Posem el nostre "ser" al davant

Aquests punts es basen en la
proposta d'Isabel Rimanoczy
que ella exposa a l'article de
les pàgines anteriors.

Romà Tera

Nat a Barcelona el 1990, lletraferit i voraç lector, creu que els versos poden explorar terrenys que la raó ignora. Prengué la ploma en resposta a la crida dels mots d'autors com Tolkien o Salvat-Papasseit.

un vell quadern i tants records amagats.
 Extraordinària normalitat
 d'enyorar els qui no són a taula.
 La tradició dels surrealistes (quin sense sentit!):
 a qui manca l'atreviment,
 tot li és manllevat;
 qui mira el món amb els ulls de l'Ànima
 no-pot-tenir-por,
 qui es prodiga en el reialme entre els estels
 no abandoni
 a les portes de la follia
 la més gran lucidesa,
 car les raons de l'ésser només es trobaran
 molt endins i molt enfora
 dels porosos límits del pathos humà de cada dia.
 El sol motiu d'explorar
 els racons forassenyats de la intimitat de l'Home
 ha de respondre
 davant la natura del més gran dels misteris,
 el Misteri mateix
 tant més gran i tant més petit:
 estimar,
 estimar, estimar-Te.

Sol·licitar informació a
lipauab@gmail.com

**Curs 100% subvencionat per la Unió Europea - 40 hores –
 Places limitades - Semi presencial**

**Curs del projecte europeu
 REVIVAL: Eines psicològiques per
 a professionals i equips que
 atenen dones víctimes de
 violència de gènere.**

Els professionals i les organitzacions que treballen amb dones en situació de violència de gènere poden reforçar la seva formació i pla d'actuació amb eines psicològiques, de mediació intercultural, anàlisi comprensiu i prosocial dels protocols.

Dirigit a: Professionals de l'àmbit sanitari, policial, legal, educatiu, social i d'ONGs que acompanyin o atenguin casos de dones víctimes de violència de gènere.

REVIVAL reuneix professionals i especialistes europeus per acollir i acompanyar de manera més empàtica, innovar en l'atenció d'urgències i construir relacions de confiança amb les dones i entre els professionals d'aquesta xarxa.

BIELSA ÒPTICS OPTOMETRISTES

MEMBRES DE LA PLATAFORMA DE TELEMEDICINA OPT RETINA

**HEM VIST MÉS DE 100.000 ULLS
 I ENCARA NO ENS HEM CANSAT
 DE MIRAR-LOS**

www.bielsaoptics.com

933 571 593
 hores convingudes

**Pintor Mir 2 (alçada Passeig Maragall 334)
 Barcelona 08031 bielsaoptics@ono.com**

@mbofill_art

Seient 12, fila 3

Si la vida fos una obra de teatre tots n'hauríem de ser protagonistes i espectadors a l'hora. De fet, allò que passa és també allò que ens passa. Esdeveniments, coses i persones estem vinculats per lligams tant reals com poc visibles.

Sense saber com, ens ha estat atorgada a cadascú una entrada per a l'espectacle de la vida. Tan bon punt ens disposem a seure a la butaca que tenim assignada, tan se val si és a les primeres files o a les darreres, tindrem la sensació d'estar sols. *Tremendament* sols en un pati de butaques farcit de gent. I l'espectacle que no comença! Asseguts a la butaca 12 de la fila 3, sols enmig d'una multitud, ens anirem adonant que els protagonistes som nosaltres. Que això no va de mirar, sinó de mirar-nos.

La fragmentació del coneixement, de la persona, de les relacions humanes, de la cohesió social, de les crisis i els fràgils equilibris, semblen haver assignat un paper a cadascú. **O som espectadors o som protagonistes.** Les sensacions de desamparament i de solitud ens ensenyaran que això no va així, que tot està connectat, tot està relacionat. Que habitem en una realitat que ens inclou i fa que siguem

espectadors i protagonistes alhora. I que ens toca integrar els fragments en què hem esmicolat la realitat, tot un repte que comporta una ètica fonamental en la qual, com afirma el teòleg **Romano Guardini**, "el qui actua *esdevé* contínuament allò que *fa*: tothom, des del líder responsable d'un estat al tècnic, des de l'artista a l'agricultor..."

La gran acceleració que patim ens instal·la en una insatisfacció per l'aquí i l'ara, i és el motor centrifugador que escampa, disgrega i fragmenta en bocins allò que constitueix una única realitat, perfectament integrada entre qui som, on som i en quin moment ens trobem. Escapolir-nos d'aquest remolí, desaccelerar-nos, ens permetrà fer-nos conscients que estem protagonitzant la vida, que ho fem juntament amb molts altres i que no es tracta de trobar una bona obra, sinó de **trobar-nos**. No n'hi ha prou en sostenir l'espectacle, sinó que ens caldrà sostenir-nos. ♦

Robert Roche

Investigo des dels anys 80 si la ciència psicològica pot confirmar que estimar els altres és funcional per a la salut integral de la persona i per crear harmonia i unitat en les relacions interpersonals. N'estic convençut.

SOSTENIR POSITIVAMENT les relacions humanes

Podem introduir la sostenibilitat en qualsevol relació, sempre tractant de mantenir-la, fer-la créixer i millorar-la.

Des de fa uns anys, la paraula sostenibilitat ha anat generant significats diversos. Alguns d'ells molt concentrats amb la preservació del nostre planeta, dels nostres béns i recursos, i en general orientats a unes conductes i actituds humanes vinculades al tractament positiu del món que ens envolta. Per tant, el concepte de sostenibilitat ha estat molt vinculat a l'ecologia com a especialitat científica centrada en l'estudi i anàlisi del vincle que sorgeix entre els éssers vius i l'entorn que els envolta.

Sembla que ens fixem en el comportament individual i col·lectiu en relació a la preservació i optimització dels ecosistemes que ens contenen, però **no es posa prou èmfasi en el vincle entre els éssers humans**, que seran els agents de preservació i optimització d'aquests ecosistemes.

Hem d'adonar-nos que, per aconseguir una sostenibilitat de tots els sistemes, la principal sostenibilitat és la corresponent als vincles positius entre les persones de qualsevol condició.

Ningú pot negar que, per avançar cap a aquests ambiciosos objectius ecològics planetaris, primer hem de mantenir i sostenir la pau entre persones, **entre grups, entre nacions i països**.

I no n'hi ha prou amb una pau concebuda com no agressió o no violència. Cal mantenir-la i sostenir-la optimitzant-la, és a dir creant un teixit social positiu fet de bona convivència, bon tracte, i amb solidaritat entre el gènere humà. Per tant, podem parlar d'una sostenibilitat positiva en les relacions humanes que exigeix una implicació personal de qui vulgui contribuir-hi.

SOSTENIBILITAT = CONTINUÏTAT

La continuïtat de les coses i dels fenòmens necessita determinació i perseverança en les actituds i comportaments de la persona. L'organització dels sistemes humans, com ara la família, les relacions pares-fills, les relacions entre germans, les relacions en l'àmbit educatiu i en qualsevol associació, entitat social, econòmica o política, neces-

L'organització dels
sistemes humans
necessita visió de
futur, consistència
i confiança per
afrontar-ho

siten visió de futur, així com consistència i confiança per afrontar-ho.

Malauradament la cultura del "usar i llençar o abandonar" es dona també en les relacions consumístiques. Això comporta greus conseqüències socials i educatives on hi calen models personals i col·lectius que donin consistència i solidesa al comportament i valor a la continuïtat, a la fidelitat i al compromís. Consistència i coherència que neixen en l'àmbit de l'amor familiar i es transfereixen a les relacions socials adultes.

És veritat que l'avorriment i el *burn out* desafien les nostres capacitats i límits, motiu

pel qual es requereix una renovació constant del nostre espai psíquic, seu del món dels significats personals, actuant com a agents renovadors en les nostres relacions i vincles, però sense perdre l'essencialitat del compromís.

Una tendència assenyala que per mantenir i sostenir alguna cosa cal millorar-la, perquè les variables i circumstàncies del temps que va passant, i dels nostres límits, condicionen i deterioren el *statu quo*. S'imposa, doncs, una adaptació positiva, optimitzadora, i per a això cal **conquerir les nostres accions, les nostres paraules i el nostre pensament i emocions**, per aquest ordre.

A continuació, cal actuar activament en

la millora de les nostres relacions: en diem **prosocalitzar les nostres actituds i comportaments** cap als altres. Ajuda, servei, generositat i sempre contribuir a conciliar i crear pau i harmonia en qualsevol grup o associació en què participem. ♦

ACTITUDS SOSTENIBLES

01. **CREATIVITAT-** Cultivar la creativitat en el pensament dirigida a resoldre problemes humans i socials.

02. **INICIATIVA** Prendre iniciatives, amb delicadesa, per iniciar relacions amb desconeguts.

03. **PROFUNDITAT** Donar profunditat a les nostres converses, atenent bé al que ens diu l'interlocutor seguint "el seu tema" i fins i tot fent-li alguna pregunta pertinent.

04. **CONFIANÇA** Generar confiança. Es necessita molta

continuïtat en l'ajuda, el servei, l'escolta atenta, intel·ligent i empàtica -verificada en l'altre-, especialment quan s'ha trencat la confiança inicial. En aquest cas no n'hi ha prou amb un gest o una paraula.

05. **ALEGRIA** Mostre alegria als altres, en general, no donant-los "pesos i preocupacions propis" per així poder acollir millor el que ens diuen.

06. **DIGNITAT** Conquerir el nostre pensament a favor del nostre respecte per la dignitat del nostre interlocutor abans d'iniciar qualsevol interacció.

07. **COMUNICACIÓ.** Preparar-nos per la comunicació de forma que el nostre pensament no tingui reserves o judicis sobre els altres.

08. **COMPREENSIÓ** Preguntar-nos quantes vegades -sobre deu- som capaços de comprendre o acceptar bé "les diferències" que ens trobem en el tracte amb els altres. És un bon test per autoavaluar-nos.

09. **COMENÇAMENT** Estar convençuts que contribuir a la sostenibilitat del món i de la societat comença per cada un de nosaltres.

Viatjar en família és per si mateix tota una aventura. Per tal que el viatge sigui un èxit s'ha d'estar disposat a compaginar els diferents interessos. Disponibilitat per canviar un programa, carregar una motxilla, descansar una estona, triar un restaurant que agradi a tots, etc. Dit ras i curt, ens relacionem més hores i en situacions diferents a les que habitualment fem. Cal, doncs, tenir cura de la qualitat d'aquesta relació.

Avui, però, **la tecnologia ens ha canviat també l'actitud al viatge**. Passa que amb el mòbil als dits sembla que no s'arriba a marxar del tot o que t'emportes país, gent i entorn amb tu. En conseqüència, pot succeir que els que viatgen amb tu no siguin més que una companyia circumstancial, mentre tu fas un altre periple amb acompanyants llunyans que la tecnologia t'acosta.

Aquest estiu, de viatge per Dinamarca, a l'ombra d'un roure, em ve a la memòria l'experiència de viatge quan jo tenia l'edat dels meus fills i quedo esglaiat. Creieu-me: arqueologia del turisme.

Per trobar un camí aturàvem algun local i preguntàvem, ens hi relacionàvem, ara ja tenim el Google Maps. Enviàvem postals. Triar-les, decidir a qui enviàvem cada una i,

sobretot, escriure-les, era una feina col·lectiva. Les escrivíem tot prenent un cafè o un gelat a una terrassa amb bones vistes. Les fotografies s'havien de portar a revelar i per compartir-les havies d'anar a visitar la família o convidar els amics a fer una copa el dissabte al vespre, cosa que afavoria novament les relacions personals. Ara enviem fotos i vídeos en temps real i no caldrà trobar-nos en tornar a casa. No renuncio ni de bon tros als avenços de la tecnologia, però el risc que les relacions personals se'n ressentin hi és.

La mare, com totes les mares, tenia una estratègia infal·lible, una trucada.

-Hola fill, ja heu arribat? Com ha anat el viatge? Vaig rebre la postal, molt bonica. Per cert, que vindreu a dinar diumenge?, pensava fer **pollastre amb escamarlans**. -Oh, i tant que vindrem, mare.

No us amenaço amb fer-vos veure les fotos del meu viatge, però sí que us deixo la recepta de la mare, amb el desig que en gaudiu, així com d'una bona sobretaula amb el mòbil en mode avió. Farem més sostenibles les relacions personals. ♦

TROBAREU
LA RECEPTA
AL SEGÜENT
ENLLAÇ

Històries vives

Raquel Banchio

Som Històries Vives que vibrem al compàs de les emocions que moltes vegades ens fan clic a dins i es nota per fora. Una mil·lèsima de segon, la mirada s'il·lumina, el rostre es relaxa i jo faig clic. Vull guardar aquestes guspires de llum genuïna que et fa somriure i evocar les pròpies emocions i sentiments que et fan somriure.

NORMA

Un lloc:
Polònia

Un color:
Vermell

Una paraula:
Pau interior

Un llibre:
Middlesex
d'Eugenides
Jefrey

Què són “els problemes bons”?

Coses que ningú vol fer. Allò que tots coneixem com marrons” o uf, quin pal! Atendre “els problemes bons” demana moltes hores, moltes explicacions per a coses difícils d'explicar en principi.

Quan estudiava fotografia els fotògrafs em queien fatal. Sempre estaven presumint de les seves hores de treball, dels seus grans projectes... Sempre repetien el mateix: el mercat està fatal...

Però una professora ens deia: “sí, és molt difícil, però jo ho he fet i es pot aconseguir. Va ser l'única que ens va explicar com es podia fer i amb ella, i a través del retrat, vaig aprendre a descobrir la bellesa d'una persona, la seva evolució des que és jove, coneix algú, es casen, arriben els fills... En definitiva, acompanyar aquest procés vital a través d'un retrat.”

La fotografia et va ajudar també a solucionar “problemes bons”. I va néixer Stillbirth.

També sóc psicòloga, però va ser a través de la fotografia que vaig arribar als dols per defunció, i concretament per la mort d'un nadó. Vaig veure que la fotografia podia ajudar perquè el dol és una cosa molt abstracte i el d'un nadó que no ha nascut ho és encara més. En aquest moment li vaig donar una altra aplicació a la foto.

Què et motiva en un projecte tan especial i “particular” com aquest?

Sentir-te útil. El teu pas pel món, què deixarà? Sentir que sóc part d'una cosa més gran que jo. Amb la meua càmera potser puc canviar la percepció que es té del dol gestacional. I és que la fotografia de dol existeix des de sempre.

STILLBIRTH

és un projecte fotogràfic dedicat als nadons que mai van poder ser fotografiats i a les seves famílies en dol.

Stillbirth és la paraula anglesa per referir-se als nadons que van néixer morts o van morir al poc temps de néixer.

El significat literal de la paraula és “nascut quiet, nascut en silenci”.

proyecto-stillbirth.org

Llegeix tota l'entrevista

FELIPE

Un moment: El naixement de la Blanca, la meua filla

Un lloc: Itaca. És una illa que existeix de veritat

Una paraula: Amor

Un color: Lila

Una frase: El camí és més important que la meta

Sovint arribem a ser històries vives gràcies a altres Històries Vives que hem conegut i que fem servir com a referents.

Acabat l'institut, gràcies a en Pedro, el seu profe, en Felipe tenia clar que volia ajudar la gent i que la millor opció seria estudiant medicina. Tanmateix, el seu pare li va dir que ja n'hi havia massa de metges i que el futur era dels enginyers. Va començar a estudiar informàtica, però a dins seu hi creixia una contradicció. Enmig d'aquesta crisi existencial, a punt d'abandonar la carrera i estudiar Educació Social, coneix la segona persona que ha estat vital per a ell: en Francesc, voluntari a **Itaca**.

Què et va dir en Francesc?

Des de quan, per canviar el món, només pots ser una sola cosa? Necessitem periodistes, advocats, economistes, metges... Totes les persones tenen una gran responsabilitat en el canvi del món. T'estàs autolimitant si penses que només sent educador social podràs canviar el món. N'estàs exclouint la resta de la humanitat.

I va afegir: "Tu tens habilitat amb els números, capacitat de gestió; necessitem bons gestors dels recursos, per aplicar-los i ajudar la gent".

Li vaig fer cas, vaig començar Econòmiques i em vaig adonar que l'economia i les inquietuds socials tenien els seus punts de trobada. Tot s'entrellaça a la vida.

Llavors, en Pedro et va descobrir la vocació -ajudar-, i en Francesc la professió -Econòmiques-. Qui et va inspirar per prendre una decisió?

La meua dona, que és pediatra. Ser metge és molt difícil perquè és una clara vocació cap a l'altre, quan tot està perdut.

De nen ja em vaig enamorar d'ella i de la seva determinació per ajudar, fins i tot quan aparentment tot està perdut.

Per mi en Felipe és un exemple de suport social. Des de l'associació educativa Itaca treballa perquè tota persona que acudeix a l'associació tingui la possibilitat d'escollir el seu futur. Aquesta és la seva autèntica ambició social, que ha esdevingut el seu repte més personal.

En Felipe és el director de l'associació educativa Itaca.
itacaelsvents.org

Llegeix tota l'entrevista

ELIMINAR LA FAM: UN REpte I UN PROJECTE

ZERO HUNGER CHALLENGE

Els actuals adolescents i joves poden convertir-se en la primera generació que aconsegueix eradicar la fam al món. Així s'afirma en el segon dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), aprovats el 25 de setembre de 2015 pels 193 Estats Membres de l'ONU, amb el compromís d'aconseguir-los en 15 anys (2015-2030). Per assolir aquest objectiu l'Organització de Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) aposta per les noves generacions. Al número de primavera vam presentar el projecte FamZero (Zero Hunger Challenge) i, en aquest número dedicat a la sostenibilitat, no volem deixar passar l'oportunitat de presentar algunes de les iniciatives que els nois i joves dels Focolars ja estan concretant aquí i a arreu del món. Les noves generacions ens ajuden a tots a mantenir-nos desperts, esperançats i actius.

LES PRIMERES CIUTADANES

El passat mes de juny, 600 nenes i joves del moviment dels Focolars, van assistir a la seu de la FAO a un trobada amb la qual es van comprometre a viure pel Repte Fam Zero per, així, ser la primera #GeneracióFamZero.

Sereu les primeres ciutadanes del món que reben el passaport de ciutadà #FamZero. Tindreu uns drets i haureu de respectar uns deures...”, els va dir Clara Vélez, directora de l'oficina de la FAO per les activitats de difusió i promoció.

#FamZero

#ZeroHunger

#WFD2018

Patrizia, 11 anys

Leire, 10 anys

Micaela, 12 anys

Alexia, 11 anys

Quan ens varen explicar el projecte #FamZero, vàrem veure l'oportunitat de fer alguna cosa per a un problema que sempre ens havia preocupat. Era tanta la nostra motivació i les idees que teníem, que ens faltava temps. Vàrem fer clauers i braçalets per vendre als nostres familiars i als companys de l'escola i cada vegada que ens compraven alguna cosa es generava una motivació molt més gran.

A més, dues de nosaltres vàrem prendre la

des de Barcelona

iniciativa de compartir-ho amb tots els companys de classe, vam fer un powerpoint i els vam explicar el que significava per a nosaltres aquest nou projecte. Els companys ens van dir que farien tot el que poguessin per ajudar-nos i aconseguir aquest repte, perquè creiem que, visquis a una banda o una altra del món, no has de passar gana perquè és injust.

Paula, 12 anys

També se'ns va acudir la idea de fer un canal de Telegram al que la gent s'hi pogués subscriure i així nosaltres enviem les coses que fem. El canal es diu #RetoHambreZero i us hi podeu subscriure.

Us invitem a sumar-vos-hi des d'Europa i altres parts del món i a donar gràcies de la sort que tenim de poder comptar amb aliments, medicaments i tot el necessari per al nostre desenvolupament, perquè, a partir del 2030, ningú, però ningú, passi gana en aquest planeta.

↓ MIRANT EL MÓN

ZERO

Zero retard en el creixement en nens i nenes menors de 2 anys

Accés a una alimentació adequada del 100% de les persones tot l'any

Que tots els sistemes alimentaris siguin sostenibles

Augmentar un 100% la productivitat i l'ingrés dels petits productors

Zero malbaratament d'aliments i pèrdues post-collita

zerohungerchallenge.org

Aproximadament **815 milions de persones** arreu del món pateixen desnutrició i fam. L'any 2012 el secretari general Ban Ki-Moon va llançar el repte #FamZero (Zero Hunger Challenge) per afrontar els reptes de la seguretat alimentària i garantir l'accés de totes les persones a aliments nutritius.

Per què?

1. Tots els sistemes alimentaris són sostenibles: de la producció al consum
2. Fi de la pobresa rural: augment dels ingressos dels productors a petita escala i productivitat
3. Adaptar tots els sistemes alimentaris per eliminar pèrdues o residus d'aliments
4. Accés a una alimentació adequada i dietes sanes per a tothom i durant tot l'any
5. Fi de la desnutrició en totes les seves formes

MIRANT A CASA ↓

ON ES PRODUUEIX EL MALBARATAMENT ALIMENTARI?

Al plat: aliments no ingerits, restes aprofitables o aliments caducats

A les cases: mala planificació de les compres, restes de la preparació i cuinat dels aliments, interpretació errònia de les dates de caducitat o consum preferent.

A la restauració, càterings i col·lectius (escoles, residències, hospitals, etc.): aliments no consumits o productes mal conservats.

Als comerços de distribució: menjars retirats per l'aspecte o productes caducats o mal conservats (o propers a la data de consum preferent).

Al transport i la distribució a l'engròs: aliments degradats o mal conservats, a vegades per trencament de la cadena del fred.

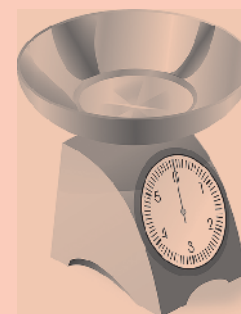

A la indústria agroalimentària: pèrdues associades al processament i procés de producció i recursos que han perdut valor alimentari (retalls, etc.)

Al sector primari: restes de collites, producció excessiva d'aliments d'origen animal, partides no venudes.

Cada any 262.471 tones d'aliment malbarat

39,4 Kg
per persona i any

De les disponibilitats alimentàries sòlides que adquireixen les famílies, els restaurants i els comerços al detall de Catalunya, es malbarata el 7% (34,9 kg/hab i any), xifra que equival a llençar el menjar consumit durant 25,5 dies o a nodrir més de 500.000 persones durant un any.

- 58% a les cases
- 16% als supermercats
- 12% als bars i restaurants
- 9% al comerç de productes alimentaris al detall (fruiteries, carnisseries i peixateries, forns de pa, etc.)
- 4% càterings i restauració d'institucions
- 1% als mercats municipals

Les dades d'aquesta pàgina són de l'estudi *Diagnosi del malbaratament alimentari a Catalunya*, de l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) publicat per la UAB el 2011.

I TU?

Amb aquest QR et pots adherir a la declaració de suport al repte #FamZero i fer públic el teu compromís.

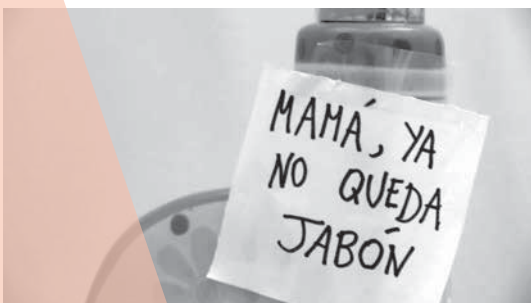
Alejandro Morala

19 anys. Viu a València. Estudiant un grau universitari en Comunicació Audiovisual per dedicar-se al cinema, la seva gran passió.

Twitter: @alex_morala

Canal YouTube: Alejandro Morala Girón

Pensar en LA FAM DE DEMÀ

"Si no penseu en el futur, mai no el tindreu"

John Galsworthy

"PAN PARA HOY" es concep com una continuació del curtmetratge "Impressions", estrenat amb número de *Ciutat Nova* de la tardor de l'any passat, on ens retrobarem amb en **Manu** i en **Pitu**, la jove parella protagonista de tots dos curts.

Així com a "Impresiones" l'argument girava al voltant del conflicte, en aquest nou capítol la sostenibilitat serà la temàtica principal. La fam, la pobresa i el xoc entre diferents realitats són altres dels punts que el curt també planteja.

"No és el meu problema!"

Crida bruscament en Manu quan, davant de la seva dramàtica situació, en Pitu li demana una mica de menjar. En Manu representa un primer

món acomodat en una posició social i econòmicament privilegiada que no vol tacar-se les mans ni preocupar-se pel seu entorn.

No obstant això, en Manu descobrirà les conseqüències de viure un present despreocupat i irresponsable, és a dir, la importància d'un **compromís amb les generacions futures**. Doncs, com l'escriptor britànic John Galsworthy va dir, i el mateix Manu descobrirà: "Si no penseu en el futur, mai el tindreu". Ja sigui esperança o, simplement, sabó. ♦

Aquí pots veure "Pan para Hoy"

Jordi Rodríguez

Anem a construir unitat i no uniformitat, per això, parlem-ne. Sóc (què vol dir ser?) un qüestionat amant de la diversitat. He cursat Dret i estic acabant Humanitats, culpables que escrigui de tant en tant.

Il·lustració de
Jan Morovic

Silvia Rivera Cusicanqui el diàleg indígena sostenible

Silvia Rivera Cusicanqui és una persona de mal classificar. Uns han tractat d'ubicar-la com a sociòloga, altres com a activista i alguns com a filòsofa-teòrica. Ara bé, aquesta boliviana –La Paz 1949– s'escapa una vegada i una altra de les etiquetes.

Al llarg de la seva vida li han penjat moltes etiquetes, sovint per desprestigi la seva feina, però la pròpia Silvia s'ha encarregat de capgirar-ne la càrrega negativa a través d'un diàleg fecund amb els qui pensen diferent d'ella, tot plegat per abanderar la denúncia d'una realitat que al seu parer s'hauria de canviar. L'han anomenat *sochóloga*, *cholita-sociòloga*, en referència a les seves arrels indígenes, procurant presentar-la com una persona ignorant; “objeto étnico no identificado”, per les seves arrels mestisses (castellanes i indígenes); *birchola*, *chola-birlocha*, denunciant una suposada contradicció entre el voler ser indígena i la seva essència mestissa...

El món **indígena** és el centre vital de Silvia Rivera Cusicanqui i de ben petita ja es queda fascinada. Davant la falta d'interès de la seva mare pels orígens del cognom Cusicanqui, que la pròpia Silvia veia diferent als cognoms castellans, comença a investigar la realitat de les seves arrels i apareix una tradició indígena. Així es descobreix mestissa. Als anys setanta, mentre viu al camp en comunitats indíge-

nes, fa seva aquesta tradició a través de l'estudi i la parla de la llengua aimara. A través d'aquestes experiències s'adona de la profunditat de la cosmovisió indígena i del significat profund del terme “indígena”. És a partir d'aquest moment que podem parlar d'una vida dedicada a la investigació d'aquesta realitat, fins a dia d'avui, amb un gran compromís: va fundar el Taller de Tradició Oral Andina i ha publicat obres com *Pobles originaris* i *Estat o La dona andina a la història*.

GENS ORTODOXA

Silvia Rivera Cusicanqui parla de la seva epistemologia com d'una (in)disciplina i considera que la hiperaccessibilitat actual genera *indigestions bibliogràfiques* que s'allunyen de la realitat. El fet de disposar de pocs llibres en la seva infantesa i interi-

**“És l'altre qui delimita
i configura la meua
realitat”**

oritzar-los fa que per a ella sigui primordial l'existència d'un equilibri sostenible en el saber entre la intel·lectualitat i la realitat experimentada. Aquesta realitat es dona en la comunitat: és l'altre qui delimita i configura la meua realitat. Fa servir l'exemple de la paraula *jiwasa*, que en aimara és la quarta persona del singular i equival a un tu i un jo alhora singular i col·lectiu, un concepte que en català o castellà és impossible d'expressar. L'exemple revela la gran cura que té del llenguatge i, de fet, ella mateixa es defineix com a "artesana teixidora de paraules". En aquest sentit, gran part de la seva investigació se centra en la **relació entre el colonitzador i l'indígena** en una doble perspectiva: d'una banda l'ús d'aquests termes a la lleugera, sense coneixement de causa, i, de l'altra, l'ús del llenguatge és tota la dinàmica dels dos conceptes -colonitzador i indígena- que mostra com la relació entre colonitzador i indígena és molt profunda i encara actualment es perpetua.

Silvia Rivera Cusicanqui, com es pot veure en el seu text adjunt, és molt crítica amb el govern d'Evo Morales per l'ús i l'abús que s'ha fet durant el seu mandat de la concepció i imatge de l'indígena. Denuncia aquesta construcció per a turistes feta de ponxos i color de pell més fosca.

La boliviana –sempre atenta amb l'ús del llenguatge– critica molt l'ús que es fa de conceptes com originari, ancestral o certs usos del terme indígena. **"Sense la colonització l'indígena no existeix"**, afirma, canviant el paradigma, el marc, de la paraula indígena. Segons ella hem pensat en els indis sense haver assumit què és allò pròpiament indígena. Cusicanqui considera que **cada persona que està involucrada en la memòria del seu país i del seu passat té un indi a dins**. "Allò pròpiament indi està dins de tots nosaltres". Es tracta d'una nova forma de relació amb l'entorn, molt més sostenible en relació a la dinàmica de colonització que impera al món.

Per Cusicanqui la colonització és la

"negació de la humanitat dels altres". La dinàmica d'apropiació de recursos, poder i veritat sense tenir en compte el lloc de pertinença, l'arrelament o la realitat de l'altre. D'aquí prové la importància de l'altre, i la rellevància d'anar construint comunitat i aliances. Sota aquesta perspectiva, l'indi deixa de ser minoria en entendre's que, en tant que persones colonitzades, "indis ho som tots" i "descolonitzar-se és deixar de ser indis per tornar a ser gent".

Per tant, **allò pròpiament indi no seria un conjunt de característiques com la foscor de la pell, sinó una forma de viure: l'epistema indígena**. Així doncs, Cusicanqui és molt crítica amb la noció d'identitat indígena en tant que estàtica, i reclama parlar

"La colonització és la negació de la humanitat dels altres"

d'identificació indígena, perquè considera que el verb identificar expressa molt millor el "caràcter processual i contingent" del que representa l'indigenisme. Aquesta forma de fer remet a una relació antiga, però revolucionària, amb l'entorn i els altres. Es tracta d'un diàleg "a tres bandes": amb allò no humà, amb els morts i amb els altres. Cada diàleg cuida elements essencials perquè la vida humana es desenvolupi en un fer que és sostenible perquè té en compte no només el present, sinó també el futur. Cusicanqui reclama fer nostra la terra, no en un sentit excloent, sinó per buscar la reproducció i la cura del cosmos. Tot plegat en una cadència harmònica, com la del propi parlar o la del propi saber, que ella sembla voler expressar en cada discurs, conferència o entrevista, recordant-nos que l'harmonia del diàleg indígena proposa una manera d'avançar més sostenible. ♦

Un govern indígena autèntic no hagués fet servir aquestes disfresses o rituals falsos per a turistes i la premsa. Ponxo, ritus falsos i color de pell no són "allò indi". Per a mi, consisteix en un epistema –un saber o ciència– i això implica diversos elements clau.

1. Reconèixer que **els subjectes no humans** –muntanyes, rius, animals– són entitats amb les quals dialogues. Entendre la bellesa que representa la relació del treball agrícola amb la relació metabòlica, còsmica amb la terra.
2. El diàleg amb els morts. Viuen, parlen i orienten els vius, i permeten identificar els límits ètics que no poden ser traspassats.
3. Crear, viure; teixir comunitat és la reproducció de la vida, implica una **ètica de la cura** per part d'homes i dones. Un altre tipus de relació home-dona que també permeti superar les esclertes i jerarquies entre el treball humà i l'intel·lectual, perquè allò que fas amb les mans és part del metabolisme amb el cosmos, perquè participes en el cicle de la reproducció de la vida. Tot això consisteix el fonament del pensament andí.

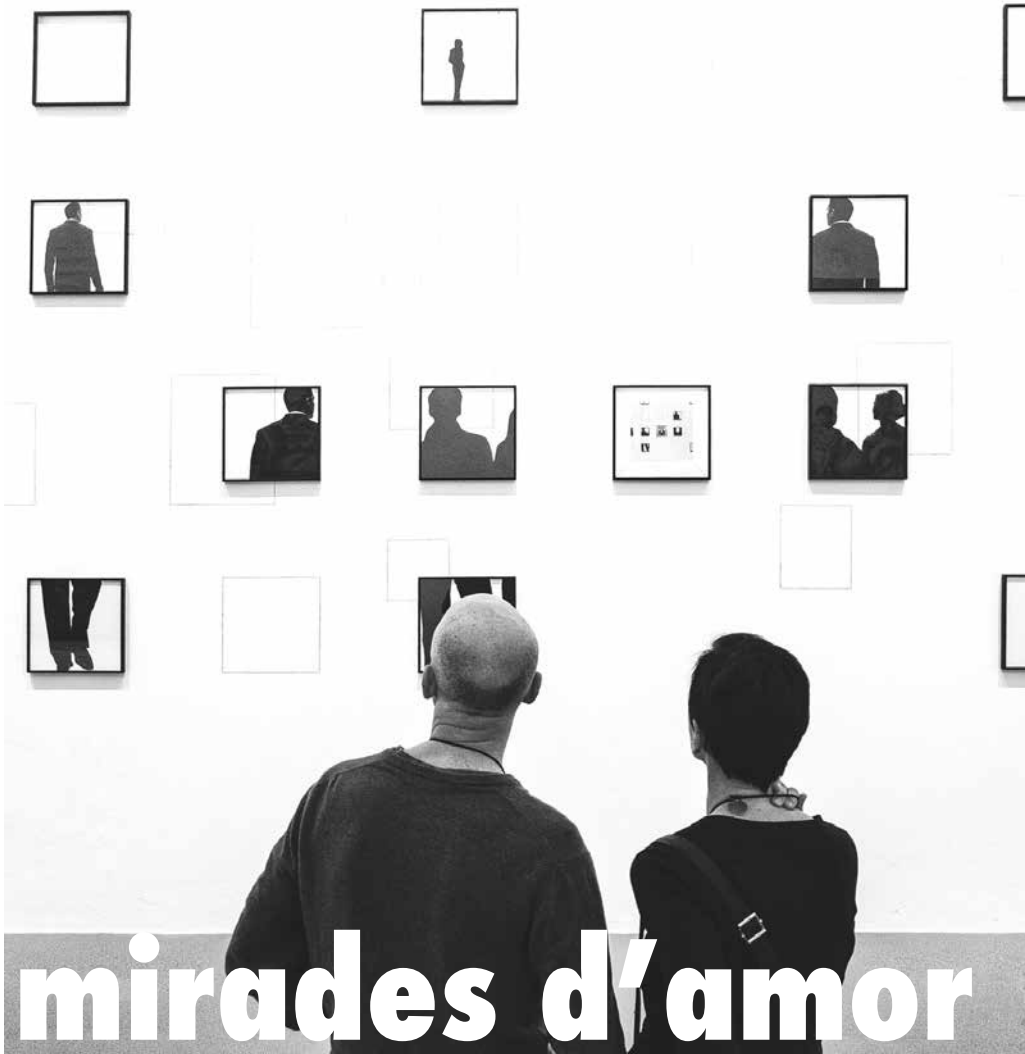
En termes de democràcia, **si fas comunitat les decisions no les pren el dirigent ni l'individu**. Suposa que tinguis una ètica de la cura i la reproducció de la vida pel bé de tots els participants de la cadena tròfica. El tema de les dones és una qüestió d'ètica col·lectiva, però el seu paper tradicional retrocedeix, penetrat per la lògica del sindicat. A nivell de comunitat de base, on el dirigent és controlat per la comunitat, la presència de dones és molt més forta en el teixit comunitari perquè els homes migren. També aquest nivell s'ha deteriorat. La sobirania alimentària està en retrocés. Fins i tot la comunitat més de base ha resultat afectada per aquesta idea de desenvolupament.

Fragment de l'entrevista de Gloria Muñoz Ramírez i Hermann Bellinghausen a Ojarasca, La Jornada.

Montse Bravo

Veus i Imatges Internes per escoltar i estimar el nostre meravellós cos.

El desenvolupament cap a la maduresa és el camí que fem per sentir-nos a gust amb nosaltres mateixos i amb les nostres circumstàncies individuals, alhora que trobem el nostre lloc en una societat en canvi constant, en un món cada vegada més connectat.

La vida és sempre més fàcil en companyia si aconseguim fer créixer valors de cooperació i de suport mutu; valors que ens enforteixen al mateix temps que ens obliguen a deixar de mirar-nos el melic per mirar-nos els uns als altres als ulls, deixar que parlin les mirades, conèixer-nos, comunicar-nos, complementar-nos.

Conscientment o inconscientment, amb encert o mal interpretats, aprenem a respondre els missatges del llenguatge corporal que observem davant nostre.

REALITZA LA SEGÜENT EXPERIÈNCIA EN GRUP.

Tanca els ulls, camina a poc a poc per la sala i tria un lloc on estiguis dret o assegut còmodament sense obrir els ulls.

Posa atenció a la teva respiració mentre la ment es relaxa i els pensaments passen sense parar-hi esment. Entra dins del teu món interior, en aquest espai on tot està tranquil i serè, on es troba la Pau interior... Presta atenció a la teva respiració silenciosa i tranquil·la. Ara i aquí l'única cosa important és sentir la teva respiració... Observa la teva boca... La teva boca i la teva respiració són la porta conscient a les teves emocions. Relaxa els llavis si estan tensos o tancats i sent com s'afloixa la tensió en tot el cos.

Entra en l'espai de l'Amor dins el teu cor i sent que ets a casa. Pren consciència de la immensitat d'aquest espai, de com

s'estén més enllà dels límits del teu cos físic, de com et connecta amb la resta de persones de la sala; sent el desig comú de compartir aquest espai de Pau interior i, quan et vingui de gust, obre els ulls per connectar amb el món exterior i compartir el teu benestar.

**Aprenem a respondre
els missatges del
llenguatge corporal
que observem
davant nostre**

És possible que aquest primer contacte modifiqui el ritme de la teva respiració. Els canvis en la nostra respiració sempre són un avís. Què és el primer que atreu la teva atenció: una persona, el contrast de llum, un objecte...? Has trobat algú davant teu? Potser no hi havia ningú... Com t'has sentit? I a continuació, com has reaccionat? Has mantingut la mirada i expressat amor? Has evitat el contacte visual? Has canviat de persona? Recorda que l'objectiu en obrir els ulls era compartir la teva sensació de benestar interior. Ho has aconseguit, o la informació visual t'ha fet canviar el propòsit inicial? ♦

Cosint el barri

*Una història real
d'una persona
també real
de 85 anys.*

Aquesta és una història real d'una persona, també real, de 85 anys. La Belinda cada dia s'asseu a la seva màquina de cosir. El lloc on treballa és petit, pocs metres quadrats. Al seu costat sempre hi ha una cadira que poques vegades la veig buida quan hi passo. La porta sempre és oberta i sempre hi ha algú assegut al seu costat compartint l'espai i una mica de vida.

La Belinda cus a poc a poc. Amb la mirada serena i amb el seu parlar pausat m'explica que ella cus per a les famílies que no poden comprar-se roba nova. Mares que treballen tot el dia i no tenen temps ni d'arreglar la roba als seus fills. Persones que dormen al carrer i gairebé van amb parracs. La Belinda els refà les robes velles tan bé com pot i sap, donant-los dignitat i una mica més de vida útil.

La conec d'un barri de Barcelona i de passar-hi moltes vegades per davant. **Sembla fràgil**, però mentre em parla i m'explica les històries de la seva vida li neix del cor aquella sàvia fortalesa de qui ha patit cops durs, però sosté amb el seu fer altres realitats també difícils.

Al barri tots coneixen, aprecien i respecten la Belinda, que no és la vella i estimada costurera, sinó una institució de bon dat immensa en un espai reduït, però sense fronteres.

I Belinda no és el seu nom real, perquè ella vol continuar en l'anonimat i sense fotos pel mig. Però la seva història té llum pròpia i mereix ser explicada. I l'he rebatejat amb el nom de Belinda perquè ella és "linda" de dins cap a fora. ♦

Raquel Banchio

Victoria Frascarelli

26 anys. Argentina vivint a Barcelona. Arquitecta i formant-me com a Urbanista. Em sento privilegiada per poder estudiar i treballar d'allò que m'agrada, unint les meves dues vocacions: l'arquitectura i el treball social.

**PROFESSIÓ
AL SERVEI**

El 2016 vaig anar a Moçambic i Kènia per primer cop. Volia aprofundir la meva vocació i passió per l'arquitectura i, a la vegada, seguir la meva recerca per fer des d'allà la meva aportació al "canvi social". Una experiència diferent d'intercanvi i treball fora de la meva realitat "coneguda".

Com a arquitecta, entenc que l'habitatge, l'hàbitat, el lloc on un habita, és un pilar fonamental de la vida de les persones. Ara, com urbanista, sé quant es pot aportar per millorar la vida de les persones des de l'habitatge i l'espai públic, pensant les ciutats com un dret, un lloc al servei dels seus habitants. Aquest és el gran repte i l'aportació que puc donar per construir una societat més justa.

Després de la universitat, vaig tenir la sort de treballar al Gobierno Nacional, col·laborant en la remodelació urbanística i millora de barris vulnerables de Buenos Aires. D'aquesta manera vaig conèixer millor "des de dins", i des de la vessant política, la problemàtica de localitats marginades socialment i ambientalment.

A la universitat ja vaig participar en activitats, reformes i projectes en barris vulnerables i treballant amb la comunitat. Aquest treball va ser, doncs, un repte personal i professional que em va confirmar la vocació cap a l'urbanisme i el treball amb les poblacions més vulnerables.

MOÇAMBIC (gener 2016): amb la fundació argentina "Somos del Mundo", vaig participar en la construcció d'aules en poblacions rurals. Una experiència profunda de conèixer una altra cultura, d'intercanvi i d'enriquiment. Treballàvem en col·laboració amb la comunitat del lloc, compartint amb ells jornades senceres de treball. Es compartien les estones de descans i els àpats, les dificultats i els avenços i així es construïen vincles amb les famílies del lloc. Aquest treball en equip va ser una experiència d'enriquiment mutu, entre dues cultures i la paraula "comunitat" va adquirir un nou significat per mi.

KÈNIA (febrer 2016 i estiu 2018): vaig participar en un voluntariat internacional del moviment dels Focolars. Vàrem realitzar la posta a punt d'una petita escola en una població rural. També aquí es van generar

uns lligams d'amistat que encara avui en dia continuen. Conèixer el lloc on viu l'altre, compartir els seus costums, horaris, menjar... em van fer entrar en la seva cultura. En aquesta anada i tornada era tant o més el què rebíem que el què fèiem com a treball.

A l'agost d'aquest any, amb més convicció i experiència com arquitecta, he tornat a Kènia per realitzar el projecte d'una capella per a la Fazenda Esperanza, una institució que treballa en la recuperació de persones amb addiccions. Realitzar un projecte que quedi allà, materialitzant una experiència i un treball fet en equip, és un dels regals més bonics que vaig rebre.

Em sento agraïda a la vida per les oportunitats que m'han enriquit i han confirmat la meva vocació, ja que per mi no van ser feines que es van quedar en l'experiència d'aquells dies, sinó una confirmació del que vull fer amb la meva professió: posar-la al servei dels sectors més vulnerables. Al capdavant, el que es rep a canvi és molt més, i em fa immensament feliç. ♦

**Una vocació professional
que es confirma en donar
als altres el que rebo
gratuïtament**

Girant per la cultura

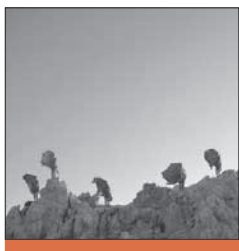

Maria Jesús Dorca

@gestdorcultural

Historiadora de l'art, especialitzada en comunicació i creació de continguts culturals. M'agrada navegar per les xarxes i buscar propostes interessants. Quan l'art i la vida van de la mà, tot té més color!

PER ANAR-HI

MAY PARLAR

HANGAR - BARCELONA

Setembre-octubre

HANGAR.ORG

May Parlar crea imatges performatives que exploren les nocions de pertinença, identitat, percepció i influències socials normatives.

YOUTH#4

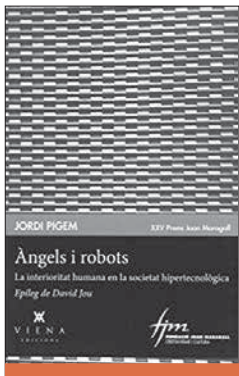
TEATRE

TNC (BARCELONA)

29/11 - 2/12

Una quinzena de joves parlen dels seus somnis, dels seus desitjos, de les seves pors. Valentia, noblesa i insolència inquietants. Un altre tipus de teatre.

LLIBRES

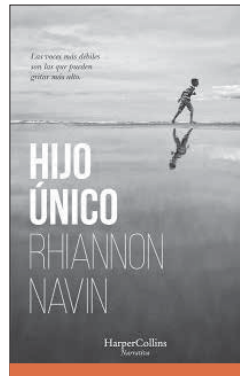

ÀNGELS I ROBOTS

JORDI PIGEM

ASSAIG

Una reflexió en profunditat sobre la condició humana actual i sobre el paradigma tecnocràtic que avui amenaça tant la interioritat humana com la sostenibilitat.

HIJO ÚNICO

RHIANNON NAVIN

NOVEL·LA

En Zack té set anys i sobreviu a un tiroteig a la seva escola, però el seu germà gran no. Primer es tanca en el seu món, però al final empra una missió per reconstruir la seva família.

CINEMA

HUMAN

YANN ARTHUS-BERTRAND

DOCUMENTAL

Què ens fa humans? Què ens fa estimar, lluitar, riure, i plorar? Col·lecció d'històries i imatges del nostre món, oferint una immersió al nucli del que significa ser humà.

ENS POTS ENVIAR LA TEVA OPINIÓ SOBRE LES PROPOSTES D'AQUESTA SECCIÓ O D'ALTRES QUE ESTIGUIN RELACIONADES AMB EL TEMA DE LA REVISTA. HO COMPARTIREM A LES NOSTRES XARXES SOCIALS.

EMAIL:
cultura@ciutatnova.org

Per homenatjar els milions de persones que lluiten cada dia contra la fam, des de l'ONG Acción contra el Hambre, Emilio Aragón lidera un projecte inspirat en la música del seu amic de la infància, Antonio Vega.

2010 i 2011: MÁS DE "820 MILLONES DE GIGANTES LUCHAN CADA DÍA CONTRA EL HAMBRE, PERO NECESITAN LA FUERZA DE GIGANTES COMO TÚ PARA VENCERLA DEFINITIVAMENTE. PORQUE SOMOS LA PRIMERA GENERACIÓN QUE PUEDE ACABAR CON LA DESNUTRICIÓN Y AYUDAR A QUE SE CUMPLAN LOS OBJETIVOS DE DESARROLLO SOSTENIBLE, ÚNETE A ESTA LUCHA DE GIGANTES."

luchadegigantes.org

La idea va néixer l'estiu de 2015 quan **Emilio Aragón**, després d'haver sentit a la ràdio les notícies de l'èxode de refugiats siris que buscaven un lloc a Europa, anava en *bici* escoltant "Lucha de gigantes" que posava veu cadascuna d'aquestes lluites.

La música, com va passar amb l'arxiconegut "We are the world", pot ser un enorme gegant contra la fam i aquest és l'objectiu del projecte Lucha de Gigantes que es compon d'un **concert**, un **documental** i un **disc**. Dotze artistes espanyols i internacionals com Rozalén, Antonio Zambujo, Alba Molina, Ara Malikian, Leiva, Arcángel, Coque Malla, Salif Keita, Ketama, Iván Ferreriro, la Mari o Emilio

Aragón, amb Alejandro Sanz i Juanes protagonitzen un concert -Teatro Real, Madrid, 5 d'octubre- i un llibredisc que es vendrà amb el diari "El País" el 20 d'octubre.

El projecte va acompanyat d'un **videoclip** protagonitzat per Lamari de Chambao, i un documental dirigit per Hernán Zin que mostra imatges recollides directament amb telèfons mòbils. Reconstueix la "lluïta" diària a països com Níger, Líban, Filipines o Bangladesh. S'emetrà per Movistar+ amb motiu del Dia Mundial de l'Alimentació. En definitiva: per petits que siguem, tots podem convertir-nos en gegants. ♦

Xavi Muriel

Amparo Gómez

@AmparoGomezO

Ciutat Nova és una part de mi. Sóc llicenciada en Filologia Hispànica i amb formació en periodisme, un tàndem ideal per a una amant de les llengües, de la comunicació, de teixir relacions i fer amics. Mitja vida a València, on he nascut, i mitja vida a Catalunya, un altre bon tàndem...

Els ulls li brillen a la Mamen, tenen la llum de la seva Andalusia natal. No es fa enrere amb els contratemps i es desvia pels més vulnerables. Com que és amiga de Ciutat Nova, s'anima a compartir amb els lectors la seva experiència laboral i personal.

Què és el que més t'agrada de la teva ciutat natal?

Soc andalusa, de Jaén, i hi ha moltes coses que m'agraden: el paisatge d'oliveres, la *pipirrana* (plat típic), etc. Per mi és especial entrar a la Catedral i mirar cap amunt: el contrast de llum, les altes columnes, fins i tot l'olor... m'envolta i, si hi ha una cosa que em preocupa, aquesta contemplació em fa respirar l'ànima. I per descomptat la meua família: als meus pares els dic que si tornés a néixer els tornaria a triar com a pares.

Ara vius a València, però has donat una mica de voltes. Quin balanç en fas?

Canviar de ciutat, de gent, relacions, treball, etc. és un exercici molt saludable. Quan vaig venir a València vaig pensar no tant en el que deixava sinó en el que m'emportava a dins, una veritable riquesa de relacions construïdes. Una altra cosa important és deixar espai per acollir la realitat nova. És l'única manera per deixar-te sorprendre pel do de l'altre, individualment i com a poble.

Què volies ser de gran quan eres petita?

No recorde desitjar alguna cosa en concret... Jugava a ser professora i la meua mare em deia que seria "advocada de casos perduts", perquè defensava sempre els qui tenien les de perdre...

EM PREOCUPAVA MOLT LA SITUACIÓ DE LA IMMIGRACIÓ, SENTIA QUE HAVIA DE FER ALGUNA COSA.

I això, ¿ha quadrat amb el pas del temps?

Ni professora ni advocada. Soc treballadora social, però pot ser que tinga una miqueta de tot... Matisant: defensora de casos "difícils", no "perduts".

En què treballes ara?

Des de fa un any i mig treballo en una Casa d'Acollida per a persones immigrants. Em preocupava molt la situació de la immigració: veure les persones que moren al mar a la recerca d'una vida millor, persones refugiades, famílies completes que fugen... Sentia que havia de fer alguna cosa, també a nivell professional... Era un desig que em pareixia difícil perquè la meua experiència era en un altre camp. No obstant això, en menys d'un mes, em va trucar el director de l'ISO (Institut Social del Treball) per oferir-me treball a les Cases d'Acollida de l'entitat.

En què consisteix aquest servei?

L'ISO compta amb dues Cases d'Acollida, una de dones immigrants amb o sense fills anomenada Dorothy Day i una altra de nois subsaharians anomenada Peter Maurin. El principal objectiu és oferir acollida i formació integral a persones immigrants que es troben en situació de vulnerabilitat social. Oferir una llar i cobrir les necessitats bàsiques és el primer pas per poder "normalitzar" la situació i fer un itinerari que els encamine a la inserció sociolaboral.

Segurament, no serà l'única iniciativa en aquest camp...

No, és clar. És important el treball en xarxa amb altres entitats, oferint cadascú la seua especialitat i generant sinergies entre tots. Des de mitjans d'agost estem treballant en un nou projecte: "Créixer junts per una ciutat nova", subvencionat per l'Ajuntament de València, que neix com a resposta a les noves necessitats d'acollida a famílies completes.

L'originalitat del projecte és la convergència i sinergia entre l'ISO i el projecte de l'Economia de comunitat.

Alguns hem nascut en països i circumstàncies més favorables; altres en entorns molt més difícils. Com podem sostenir-nos les persones, els uns als altres?

No triem on naixem però sí que està a les nostres mans fer que estes circumstàncies es transformen... Podem treballar, com s'expressa en les metes de l'ONU, perquè les nostres ciutats siguin inclusives, per posar fi a la pobresa i la fam... Podríem i hauríem de fer tantes coses, però n'hi hauria prou amb fer-ne una. En eixe sentit, el juny passat vam rebre la visita de Luigino bruni a la Casa d'Acollida. Ell és economista i responsable de la Comissió internacional de l'Economia de Comunitat. Després d'escoltar els "sognis" dels nois i noies de la Casa va convidar tots els presents, a fer almenys una cosa i ens va interpel·lar així: "Noè ha fet només una cosa a la vida, una arca, però va salvar la humanitat. No tots fem arques, no tots fem naus, però podem fer una barca, una canoa i salvar una persona, almenys una". M'ha agradat la seua invitació, almenys una cosa que sostinga una persona, encara que només siga una... Hem de treballar i comprometre'ns per una cultura del "sostenir-nos" que siga generadora de pau.

Un treball com el teu serà enriquidor i desafiant alhora. Què t'aporta?

M'interpel·la profundament, em fa veure que el món es pot mirar des de diferents angles. Puc veure el meu petit món o veure el món amb els ulls de l'altre... Quan ens deixem interpel·lar som capaços de crear i buscar solucions junts. Si no, correm el risc de caure en la indiferència i acomodar-nos.

I d'aquest temps a la Casa d'Acollida, què ressaltaries?

Que val la pena somiar i que és millor si "somiem junts". El camí recorregut ha estat possible gràcies a les persones voluntàries, grans i joves, que s'han adherit al projecte oferint talents, temps i il·lusió.

Segur que en aquest treball hauràs trobat alguna persona que t'haurà marcat positivament...

Moltes...! Pense en una noia de Senegal que des de fa un temps està intentant regularitzar la seua situació administrativa amb totes les dificultats que això comporta... És envejable la seua fortalesa i perseverança... O un matrimoni d'Ucraïna molt jove que va deixar enrere el seu país i família a la recerca de pau i als que una família, vinculada al projecte, els va obrir les portes del seu cor i més concretament les de casa, tot esperant el recurs definitiu del Programa de Protecció Internacional.

SOMIAR VAL LA PENA

I ÉS MILLOR SI

"SOMIEM JUNTS"

Com t'agradaria que et recordessin les persones de la Casa d'Acollida?

És humà voler que ens recorden amb adjectius positius però, coneixent els meus límits, en tinc prou si em recorden com una persona que ha tractat per tots els mitjans d'oferir-los oportunitats per millorar, créixer i, en definitiva, aconseguir els seus somnis.

Una sorpresa que t'ha regalat la vida.

És difícil triar, perquè me n'ha donat moltes.... Haver trobat, quan tenia 14 anys, joves del Moviment dels Focolars que creien i vivien per un món unit i, sobretot, que m'han convençut que era possible, fins al punt que encara continue "enganxada" en aquesta tasca

Per què ets "amiga" de Ciutat Nova?

He començat a llegir *Ciutat Nova* en arribar a València i ho he fet sobretot perquè estava aprenent valencià... i confesse que m'ha agradat molt. Enhorabona per la capacitat de reinventar-vos i ja que estem parlant de sostenir-nos, gràcies per fer-ho! ♦

Residents de la casa d'acollida amb Ullah Khan, fundador del Front d'Alliberament del Treball Forçat al Pakistan.

FILLS NOSTRES

"Fa poc vaig viatjar a Espanya (València) per conèixer el centre d'acollida d'immigrants Dorothy Day, on alguns empresaris d'Economia de Comunitat estan intentant crear llocs de treball per a joves immigrants procedents sobretot d'Àfrica. Durant el diàleg espontani amb una desena d'aquests joves, que rondaven els 20 anys d'edat, una persona els preguntava quins somnis tenien. "Ser mecànic, lampista, modista..." responien ells. Escoltant les seves paraules, en molts moments barrejades amb llàgrimes -seves i nostres-, vaig tornar a entendre que cada un d'aquests joves és fill nostre i no només dels seus pares. Cada fill és també fill meu. Cada nen que neix és un habitant de la terra i per tant proïsme (proper). El pròxim no és el veí geogràfic, religiós o ètnic. És un de les grans ensenyaments de la paràbola del Bon Samarità."

Luigino Bruni

Economista, Coordinador de la Comissió Internacional de l'Economia de Comunitat (EdC).
Extret de "Figli del mondo, figli nostri",
messaggerosantantonio.it, 11-7-2018

Els lectors opinen

Aquest número de Ciutat Nova és un desplegament elegant de temes que connecten qüestions complexes com són la ciutat i els seus actors; l'espai i les relacions humanes; les vivències i les expectatives dels que construeixen dia a dia l'espai públic. Us felicito per l'esforç de conjuguar mirades de llarg abast, tant des dels qui busquen aportar dissenys i reflexions a un món més humà, com dels qui el recorren modificant-lo cada dia amb esperit optimista.

Gonzalo de Castro

JAUME TRIGINÉ

Llegint l'article sobre les ciutats penso: Quanta feina per fer perquè les ciutats complexin el paper pel que van ser constituïdes! Passejant pel centre comencem a tenir la impressió de ser en un parc temàtic (com a Venècia) i no pas en un espai de trobada i diàleg. ¿El futur de les grans ciutats és la deshumanització en termes globals amb petits grups de resistència? No tinc clara l'evolució.

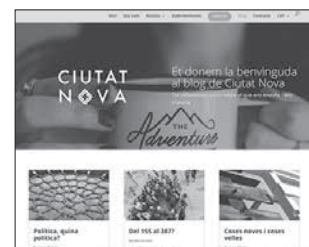
MAR SERINYÀ

Penso que *Ciutat Nova* és una revista feta amb molt d'amor i optimista, positiva i constructiva. És molt necessari que feu aquesta feina, tot i que és una feina de formigueta dins el món de la premsa sensacionalista d'avui en dia. La meva mare sempre em deia que ella creia molt amb els petits gestos, que aquests a la llarga podien canviar el món.

AURELIO CERVIÑO

La revista em sembla més potent i incisiva cada vegada. Es va consolidant i, potser, a força de trucar portes, alguna s'obrirà i serà d'aquelles que permeten obrir nous horitzons.

COMENTARIS I OPINIONS
SOBRE ARTICLES PUBLICATS
AL NOSTRE BLOG
CIUTATNOVA.ORG/BLOG

JESÚS GARCÍA

Estimats amics. Gràcies per permetre'm participar de la vostra revista. És un respir d'aire fresc, de diàleg, d'intercanvi i d'una visió somiada d'un món més unit *en*, i *des de*, la diversitat. Gràcies per contribuir-hi.

MARÍA JOSÉ MOLES

M'ha agradat l'entrevista a la Mar. Diferent. Una porta a través de l'art. Intueixo una cosa que encara no entenc. De vegades és molt saludable llegir coses que un no entén. Gràcies a la Mar i a *Ciutat Nova*.

F. SERGIO BERRIEL

Prenc distància... amb un escenari 500 AC. Grècia. ¿El diàleg entre un senyor o amo i el seu esclau és possible? Si l'esclau demana la seva llibertat, a l'amo l'assisteixen: 1) "L'ordre natural" (Aristòtil) o la moral i els valors de l'època, 2) el "poder" i 3) "les raons econòmiques". Els hagués estat impensable posar-se com iguals a dialogar sobre la qüestió. Si l'amo li ofereix un succedani, un plat més de menjar al dia, no funciona. En posicions oposades, només revertint les relacions de poder o igualant hi podrà haver un diàleg (negociació) per canviar el statu quo.

ENVIA'NS LA TEVA
OPINIÓ I LES TEVES
PROPOSTES.

MAIL
info@ciutatnova.org

Twitter
[@ciutatnova](https://twitter.com/ciutatnova)

facebook.com/ciutatnova/

WhatsApp
628891898

CARLES PEDRAGOSA

El Sistema afavoreix l'individualisme. L'altre dia, al despatx, vaig demanar un número de telèfon per parlar amb una persona i es van estranyar que no li enviés un correu electrònic. No hem de perdre la mirada, el rostre i la veu de l'altre... encara que impliqui acceptar el risc que no quedin per escrit els nostres acords i algú, algun dia, ens pugui dir que el que s'ha dit no era allò, i ens pugui denunciar i acabar a les mans d'un jutge que ens demanarà si tenim proves escrites, i ens condemnarà, i apareixerà la satisfacció d'haver jugat net i la decepció d'haver confiat en una persona que s'ha aprofitat de nosaltres. Si, Antonio: Bé. Connectats i mal comunicats. Potser perquè estem oblidant que l'essència de la comunicació és l'amor.

Caminem junts?

Apunta't a
les caminades
amb causa

Volem que el nostre caminar ens connecti amb la natura, amb nosaltres mateixos i amb els qui ens acompanyen. Però no només això. Volem donar un sentit als nostres passos i convertir-los en un Diàleg fratern entre nosaltres, amb el camí que fem i amb el món en tota la seva rica diversitat, tractant de cercar i veure allò positiu que hi ha en cada ésser, a cada lloc, en el moment present. Sabem que es fa camí caminant i ho posem en pràctica.

Properes sortides:

Dissabte 20 d'octubre: Empedrat de Morou. Parc Natural del Montseny (www.grupdedialleg.org)

Dissabte 23 de febrer: Ruta pendent.

De l'1 al 5 de maig: Camí de Sant Jaume 2019. Roncesvalles – Estella (Navarra). Quatre etapes.

Dissabte 25 de maig: Ruta pendent.

Si voleu més informació, podeu demanar-la a ecomon@ecomon.cat
o trucant, de 21 a 22 hores, al telèfon 629 327 989.

 ecomón
Donar per créixer

//////////////////NOU//////////////////
CICLE DE CONCERTS
CIUTAT
NOVA

Patriarca Abraham (Barcelona)

GRUPS VOCALS DE
DIVERSES TRADICIONS

desembre - gener - març - maig

MÚSICA & PARAULA

///MÉS INFO: CIUTATNOVA.ORG///

XV Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya

diàleg · cohesió

Del 15 al 30 de novembre · 2018

cinemaespiritual.cat

   [cinemaspiritcat](#)

  [afersreligiosos](#)

Amb la col·laboració de:

